

Sınıf Mücadelesi

Aylık
işçi gazetesi

12 Şubat 2021

Sayı: 269

Fiyatı: 1.5 TL

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

Siyasi kriz ve baskılar, ekonomik krizin etkisidir

İşsizlik ve pahalılık olarak yaşadığımız ekonomik kriz salgın gerekçesiyle uygulanan baskı, mahrumiyet ve dayatmalarla çok daha ağırlaşıyor. Salgın yasakları adeta işsiz kalan, ücretini alamayan, tazminatına el konan, hastanede bakılmayan, ekmek kuyruklarında bekleyenlerin, ekinini maliyetin altına satan, ineği; toprağı haraç mazat satılanların, artık dayanacak gücü kalmayanların isyanını bastırma işi görüyor.

BİZ KİMİZ?

Bugün kapitalist topluma egemen olan anlayış sömürücü, ırkçı, gerici, baskıcı ve cinsiyetçi zorbalığa dayanmaktadır.

İnsanlık için tek çıkış yolu komünizmdir. Bu siyasetin, Stalinizmin politika ve uygulamalarıyla ortak bir yönü yoktur.

Sınıf Mücadelesi, işçi sınıfı tarafından uluslararası düzeyde kurulacak bir komünizmden yanadır; Stalinizmin "Tek Ülkede Sosyalizm" hayaline karşılık, komünizmin uluslararası bir düzeyde mümkün olacağını savunur.

Sınıf Mücadelesi, insanlığın kurtuluşu olan komünizmi, kadın ve erkeklerin her türlü sömürü ezme-ezilme ilişkisinden, ayrımcı uygulamalardan kurtuluşu olarak anlar. Başta Kürt ulusu olmak üzere ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunur.

Sınıf Mücadelesi, kapitalistlerin kârı uğruna işçilerin sömürülmesine hizmet eden burjuva devlete, meclise, mahkemelere, orduya ve polise karşıdır.

Sınıf Mücadelesi, sendikaların devletten bağımsızlığını ve sendika içi demokrasiyi savunur. İşçilere ihanet eden sendika bürokratlarına karşı mücadele eder; sendikaların yeniden birer işçi örgütü haline gelmelerini savunur.

Sınıf Mücadelesi, tüm işçilerin, emekçilerin ve yoksulların öz çıkarlarını savunacak ve işçi sınıfına dayanan devrimci bir işçi partisinin kurulmasını amaçlar.

Sınıf Mücadelesi, uluslararası işçi sınıfının partisi olacak olan IV. Enternasyonal'in yeniden kurulmasını savunur; bu amacı paylaşan devrimci örgütlerle birlikten yanadır.

Sınıf Mücadelesi'nin savunduğu görüşler bunlardır. Bu nedenle bu gazeteyi savunanlar Troçkisttir. Marks, Engels, Lenin ve Troçki'nin geleneğine bağlıdır; enternasyonalist komünisttirler.

Başyazının devamı:

Devlet vergiler yoluyla her zaman işçi sınıfını soyuyordu; şimdi buna salgın yasakları, cezaları eklendi. Mahkemeler, birkaç kez cezaların kanunsuz olduğu kararını aldı ama polislerin ceza kesmeden mesai bitirmelerine izin verilmiyor.

Patronlar için durum tersine. Mal üretimi yapanlar, özellikle bazı işkollarındaki ve iktidarı destekleyenler hallerinden memnun. Hiç tedbir alınmayan fabrikalarına, işçilerine kimsecikler uğramadı ama salgının getirdiği kısıtlamalar, işsizlik tehdidi, düşük zam, hasta işçiler yerine fazla mesai hep orada.

Banka patronları kâr rekoruna doymadı hatta Erdoğan bile bu durumu diline doladı. Aynı Erdoğan ki para babalarını memnun etmek için bakanını, bürokratlarını değiştirenin, kolayca ödeyecekleri vergiyi arttıracak kararname yayımlayabilecek olanın ta kendisi. Ancak yapmanın tam aksine yalnızca konuşmaya devam ediyor. Erdoğan lafa gelince patron benim diyor, olumsuz bir durum olduğunda sorumluluk almamak için kendinden başka herkesi rahatlıkla suçluyor.

Patronların güçlü desteğine, medyayı elinde tutmasına, taraftarlarına rağmen Erdoğan ve iktidarının yapabilecekleri sınırlı. Damadını, üstelik kendisinin savunduğu ekonomik politikayı ısrarla uygularken görevden alması bunun göstergesi. Türkiye ekonomisi; bir avuç patron, siyasetçi ve onların taraftarları memnun olsa da hızla çöküyor. Dünya ekonomisine binbir bağla bağlıyız; dünyadaki gerileme, satın alma gücündeki düşüşe bağlı olarak üretimin daralması, fiyatların tırmanıp satın alma gücünü aşması kartopa gibi yuvarlanıp büyüyor. Hiçkimse ne zaman, nasıl sona gelineceğini bilemiyor.

İşte böyle bir ortamda Erdoğan hiçbir kısıtlama, kanuni engel, işçi, sendika veya dernek mücadelesi olmadan devletin polisin koruması aracılığıyla kasalarını tıka basa doldurmalarına yol verdi. Tam bir yağma sürüyor; en büyük patronlardan en küçük bürokratlara kadar birbirini koruyan, destekleyen, yol verenler eliyle. AKP çevresi her şey batmadan önce eline geçeni kapmaya uğraşiyor. Bu nedenle yolsuzluk, sahtecilik, kayırmacılık, kuralsızlık, yasa tanımamazlık, haksızlık, rüşvet; kısaca düzenin tüm pislikleri alt kademelere kadar her yerden fişkiriyor.

Düzenlen çıkarı olanlar çıkarlarının peşinde en alçak düşüncüyü bile savunuyor; işçilere, yoksullara, Kürtlere, öğrencilere karşı düşmanca, aşağılayıcı konuşuyor; onları terörist olarak suçluyor, saldırıyorlar. Bunun neden olduğu bölünmelerin sonuçları, getireceği olumsuzlukları hiç umursamadan.

Buna karşın işçi sınıfının bu düzenden bir çıkarı yok. Nasıl olsun; işsizlik ve pahalılıktan başka ne kaldı? Ücret artışı gıda zammına yetişemedi, faturalara hiç yetişemedi. O halde bugünkü ekonomik ve siyasi tartışmalara kapılmadan kendi sorunlarımızı kendi bildiğimiz şekilde belirlemek ve çözmek bize düşüyor. (30.01.21)

Emekçinin Gündemi

Yaşasın sağlık emekçileri!

Türkiye aşılama çalışmalarına 1. aşama ile Ocak ayının ikinci haftası başladı. İlk aşılama planlananlar sağlık emekçileriydi. 4 günde 850 bini aşkın insan aşılandı. Fransa'nın Aralık ayı ortasından beri ulaştığı sayıya 4 günde ulaşılmasıyla sağlık bakanlığına övgüler yağdı. Övülmesi gereken sağlık bakanlığı değil.

50 milyon dozluk aşının yalnızca 3 milyon dozunu temin edebilen sağlık bakanlığı bu süreçte de övülmeyi hak etmediğini yeterince kanıtlamadı mı? Övgüyü hak edenler tüm işçiler gibi canlarını dışlerine takıp hayatlarını riske atarak çalışan ve emek güçleriyle bu hızda bir aşılama gerçeğe getirmiş olan sağlık emekçileri. Günde 219 bin acil başvurusunun gerçekleştiği bu ülkede günde 200 bin aşılama bir rekor değil, olsa olsa olağanın istatistiğidir. Yani sağlıkçıların çalışma koşullarında bir değişiklik yok.

Emekleri, medya tarafından sağlık otoritelerine sözde itibar kazandırmak için kullanılırken sağlıkçıların 3 aylık performans ücreti ödenmedi. Kasım ayından beri performans ücreti alamayan sağlıkçılara bakanlığın "bütçeyi aştığı" söylendi. Her yıl Ocak ayında belirlenen bütçe, 500 bin sağlıkçıya 3 ay prim vererek aşılacak bir bütçe ise nasıl şehir hastanelerinin milyarlarca TL'lik kiralalarını ödemeye yetebiliyor?

Eylemler sonucu tavandan yapılacağı sözü verilen ek ödemeler de meslek için eşitsizliği açığa vuruyor ve

sağlıkçıların ortak çıkarlar için hareket etmelerini engelliyor. Kademe ve derecesi en yüksek olan sağlıkçılar arasında hekimlere ayda 6 bin, diğer sağlıkçılara 150-1650 TL arası ödeme yapıldı.

Bu hızda ve yoğunlukta çalışıp ücretlerini de alamayan sağlıkçıların aşılama sürecinin adil olacağını düşünenin aklından şüphe etmek gerekir.

Makamlarında oturup "idari görev" üstlenen yani hasta bakmayan hocalar tabii ki en büyük risk grubundalmışçasına ilk aşılama arasında. Aynı zamanda aktif görevde olmayan yani sağlık merkezlerinde, ambulanslarda çalışmayan sağlıkçılar hatta 65 yaş üstü olsun olmasın sağlık hizmeti emeklileri bile e-nabızlarına baktıklarında sıralarının geldiğini gördüler ve şaşkınlığa uğradılar! Aşı yaptırmayı yaptırmama kararı da kendilerine bırakıldığı için sıralarının geçmesi durumunda 4. aşamaya kalmamak için birçoğu aşı oldu.

Sağlık bakanlığı hastanede çalışıp çalışmaması durumuna bakmadan "personel bilgi sistemi"nde adı geçen herkesi e-nabıza aktarmış gözüküyor. Bu durum aşamalı aşı planını bozmuyor mu? Bu mu "her aşaması en ince detayına kadar düşünülmüş" program?

Aşılama hızı alkışlanırsa, kalan 47 milyon aşının ne zaman geleceği veya şu an yapılan aşıların ikincisine yetecek dozun Türkiye'de olup olmadığı bir soru işareti. İşçi sınıfı aşılama hayalleri kurarken

2021 Ocak ayında Sahra çölüne kar bile yağdı.

Bu sorun tüm yoksul ülkelerde var. Çünkü ilaç şirketleri tüm dünyaya yetecek düzeyde üretimi sağlayacak altyapıya sahip olunmadığını iddia ediyor. Her şey yine dönüp dolaşıp para ve kâr oranlarına geliyor. Şirketler yüksek fiyatlara satabileceklerini bildikleri aşıları üretiyor ve aşığı da parayı veren devletlere gönderiyor.

İlaç şirketlerinin aşı üretiminin büyük kısmını Hindistan ve Güney Afrika gibi yoksul ülkelerde yapıyor ama aşılar daha büyük kâr sağlayacağını bilindiği ülkelere ihraç ediyor.

Bu soruna dikkati çekmek için Hindistan ve Güney Afrika önderliğinde bir grup ülke Dünya Ticaret Örgütüyle (WTO) görüştü ve WTO'nun patent korumasını kaldırması gerektiğini, böylece daha yoksul ülkelerin kendi halkları için daha ucuz aşılar üretebileceklerini belirtti.

Bu teklif; ABD, Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği'nin itirazları üzerine WTO tarafından reddedildi. Neden? Çünkü bu ülkelerin hükümetleri, ilaç şirketlerinin kârlarını düşürecek bir şeyi kabul etmiyor.

Küresel çapta bir üretim ile dünya üzerindeki herkesin ihtiyacı olan kadar aşı üretilebilir. Ama kapitalist sistem ve onun beğeni hükümetler milyarlar değerinde serveti olan birkaç kapitalistin kârını, milyarlarca insanın hayatı pahasına koruyor. (30.12.21)

Cargill işçilerine yapılan zulüm

Amerikalı gıda tekeli Cargill, Bursa-Orhangazi'deki nişasta fabrikasında sendikalaşarak Tekgıda-İş'e üye olan ve sendikal faaliyet yürüten 14 işçiyi Nisan 2018'de işten çıkardı. Bir süre sonra mahkeme işçilerin sendikal oldukları için işten çıkarıldıklarına hükmetti ve işçilerin lehine işe iade edilmelerine karar verdi. Ancak Cargill yönetimi mahkeme kararına uymadı ve işçileri işe iade etmedi. O günden bugüne direnen Cargill işçileri direnişlerinin bininci gününde Ankara'da Tarım ve Orman Bakanlığı'nın önünde eylem yapmak istedi. İşçilerin

toplandıkları sendika binasından çıkmaları polis tarafından engellendi. Polis amiri "biz devletin gücüyüz, neler yapabileceğini orada gösteririz size. Siz merak etmeyin" diyerek işçileri tehdit etti. Burjuva demokrasilerde devletin şiddet aygıtı olan polis gerçek hizmetinin farkındaydı: İşçi sınıfını bastırmak, kontrol altına almak ve patronların güvenliğini sağlamak.

İşçiler eylemlerine sendika binasını önünde devam etme kararı aldılar ve ısınmak için soba kurdular. Soba kurma bahanesiyle işçiler göz altına alındıktan sonra serbest bırakıldı.

Serbest kalan işçilerin bir kısmı sendika binasına geri dönme, kalanı ise Karaman'da kendileri gibi işten atılıp hakları için mücadele eden Döhler işçilerinin yanına gitme kararı aldı. Ankara çıkışına kadar polisin takip ettiği, polisin bilgisi dahilindeki işçilere sokağa çıkma yasağından ötürü para cezası kesildi. İşçilere "Buu tutanakla Karaman'a gidebilirsiniz" dendi ama Karaman'da yeniden sokağa çıkma ihlali yüzünden ceza kesildi. Kesilen bu para cezaları kararlı işçi sınıfı mücadelesini bastırmaya yetmeyecek. (30.01.12)

Maden işçileri haklarını almalı

Manisa'nın Soma ilçesinde Uyar Madencilikte çalışan madenciler, Soma'daki facia sonrasında madenin kapanmasıyla işten çıkarılmış ancak kıdem ve tazminatı ödenmemişti.

Alacakları için Ankara'ya yürümek istediler. Haftalarca süren jandarma ve polisin baskı ve şiddeti ile Ankara'ya yürümesi engellenen işçilerin kararlı mücadelesi İç İşleri Bakanı Soylu'yu işçilerle iletişime geçirmeye zorladı. Çalışma bakanının hiç ortalıkta olmayıp tek söz dahi etmemesi, amacının işçilere haklarının verilmesi olmadığını anlamak için yeterli. Nitekim işçiler eylemlerini, Soylu'nun 15 Ocak 2021'e kadar süre istemesi üzerine durdurdu. Oysa 900 işçi, hakları için 7 yıldır mücadele ediyordu.

15 Ocaktan birkaç gün önce Soylu işçilerle görüştü. Soylu, işçinin kıdem ve diğer tazminat alacakları için Uyar

Madencilikle görüşme yapacağını, oradan bir çözüm çıkmazsa yani patron ödemeyi kabul etmezse devletin kaynakları ile işçilere haklarının ödeneceğini; bu hafta ödemelerin nasıl yapılacağını açıklanacağını ifade etti. Böylece 15 Ocakta haklarını alacaklarmış gibi bir izlenimle evlerine dönen işçiler biraz daha oyalandı.

Bu yaşananlar düzenin gerçek yüzünü birçok yönden gösteriyor. Öncelikle patronlar, hiçbir yasa, kural tanımıyor; çünkü tazminatlar kanun gereği işten çıkışı esnasında işçiye nakit olarak ödenmeli. Bunu bir işçiye, değil 900 işçiye yaptığı halde ne mahkemeler, ne siyasetçiler, kılımı kıpırdatıyor. Aksine siyasetçiler patronların önüne siper oluyor, çalışma bakanı dururken Soylu öne çıkıyor.

Başka bir şey de kaldıramadıkları kıdem tazminatı. Kıdem tazminatını uygulamada

yok etmek için patronlara serbestlik tanınıyor. Hem de açık açık. Üstelik bu, güya methiyeler düzdükleri maden işçilerinin haklarına el koyarak yapıyor.

Kıdem tazminatı işçinin ödenmemiş ücretidir. O para işçinin çalışmasıyla oluşur. Patron kasasına koyar, yıllarca istediği gibi kullanır. Bu haksız sistem yetmezmiş gibi tazminatların devlet kasasından ödenmesi, işçiden alıp tamamen patrona vermektir. Soylu bunu madencilerde ümit yaratıp oyalamak için söyledi, uğruna çalıştığı düzen daha iyi anlatılamazdı. Madenciler, haklarının devletin güvencesinde olduğunu düşünmemeli. Tüm yaşananlar işçinin değil sadece patronların çıkarının güvencede olduğunun ispatı değil mi? (30.01.21)

Siyasetin Gündemi

Boğaziçili öğrenciler ayakta

Boğaziçi üniversitesi, en önde gelen aday hariç diğerlerinin adaylıktan vazgeçmesi ve bu sayede cumhurbaşkanlığına tek aday sunulmasını sağlayarak bugüne kadar rektör seçimlerindeki anti-demokratik sürecin üstesinden gelmeye çalıştı. Ancak bu yılın ilk günü herhangi bir aday seçimi bile yapılmadan Boğaziçi üniversitesine yeni rektör atandığı duyuruldu. Atanan rektör Haliç Üniversitesinin rektörlüğünü yapan ve AKP ile yakın ilişkideki Melih Bulu oldu. Kendisinin intihallerle dolu yüksek lisans ve doktora tezlerinin danışmanı ise Boğaziçi üniversitesinde profesör olan ve Bimeks işçilerinin haklarını gasp eden Vedat Akgiray'dı.

Atamanın açıklanmasının hemen ertesi günü Boğaziçi üniversitesi öğrencileri yeni rektörü istemediklerini belirttiler ve ayaklandılar. Öğrencilerin eylemleri, aylardır üniversite önünde hak arayışındaki Bimeks işçileri tarafından da sahiplenildi. Başlarda Melih Bulu'nun istifasını istemekle yetinen öğrenciler polisin saldırılarının ardından eylemlerinin eksenini yıllardır AKP tarafından yok edilmeye çalışılan demokratik hak mücadelesi ve bunun bir parçası olan ifade özgürlüğü mücadelesine kaydırdılar. Bugün Boğaziçi üniversitesinin bulunduğu Hisarüstü mahallesinde kaldırımlar dahi polis barikatı altında, evlerin çatılarında keskin nişancılar var. 37 gündür devam etmekte olan eylemlerde 560 öğrenci gözaltına

alındı, 24'ü eve hapsedildi, 9'u ise tutuklandı. Tutuklu öğrenciler hakkındaki oluşturulan iddianameler asılsız ve içleri bomboş. İktidar, kendisinden farklı düşünen herkesi "terörist" ilan etmeye ve üniversite öğrencilerinin mücadeleleri üzerinden halkı kutuplaştırmaya devam ediyor.

Demokratik hak ve özgürlük mücadeleleri ne kadar önemli olsalar da ekonomik belirteçlere sıkı sıkıya bağlı oldukları da bir gerçek. Bugün, koronavirüs salgınının sorumlu tutulduğu ancak bir süredir var olan ekonomik durgunlukta büyük bir ekonomik çöküşün ayak sesleri duyuluyor. Milyonlarca işsiz olduğu, alım gücünün ciddi oranda düştüğü bugünlerde TRT kanalında çöpten nasıl yemek ayıklanacağını anlatan programlar yayınlanıyor; bir gazetede alışverişe aç çıkılmaması veya alışveriş arabası kullanılmaması gerektiği çünkü bunların insanda satın alma hissini arttırdığıyla ilgili öğütler veriliyor. Halk her gün daha fazla yoksulluğa, açlığa itiliyor; insanlara tutumlu olmaları ve daha azla yetinmeleri öğütleniyor.

Tarihe bakıldığında şu açıkça görülebilir: Öğrenciler hep önde koşarlar. 1905 ve 1968 örneklerinde de görebileceğimiz gibi, öğrenciler tüm cüretkarlıkları ve cesaretleriyle işçilerden biraz önce ayaklanırlar. Ne zaman ki öğrencilerin eylemlilikleri işçilerinkiyle tamamlanır, işte o

zaman demokratik kazanımlar için gerekli olan ekonomik kazanımlar da gerçekleşir. Ancak öğrencilerin cesaretleri işçilerin üretimden gelen güçleriyle birleşmediği sürece eylemliliklerinin kısa ömürlü olması ve hüsrana sonuçlanması ihtimali doğar.

Kapitalizmin 21. yüzyılında birçok öğrenciyi mezuniyetten sonra düşük ücretler için upuzun saatler çalıştırıldıkları kötü ve güvencesiz iş koşulları bekliyor. Bugün öğrenciler iktidarın çarpıtmalarından sakınmak ve en geniş anlamda halktan destek alabilmek için eylemliliklerini Boğaziçi üniversitesine dair taleplerle sınırlandırdıklarını söyleseler bile polisin saldırıları öğrencileri radikalize ediyor. Öğrencilerin üniversitelerini savunmaları için Boğaziçi mezunu patronlara ve şirket yöneticilerine yaptıkları çağrılar yanıtsız kalıyor. Herkes üç maymunu oynarken sosyal medyada paylaştıkları en küçük şey için bile öğrenciler şafak baskınlarıyla yaka paça evlerinden alınıyor. Yine de "aşağı bakmayacaklarını" söyleyen öğrencilerin cesareti aynı geçmişte olduğu gibi bir kıvılcım olabilir. Ancak içinde yaşadığımız bu düzene öldürücü darbeyi ancak üretimden gelen gücü sayesinde işçi sınıfı vurabilir. (05.02.21)

Herkes geçim peşimde siyasetçiler seçim

Erdoğan ve partisinin ileri gelenleri aksini söylese de yaptığı hazırlıklar nedeniyle erken seçim tartışması sürekli gündemde.

Halkekmek kuyruğunda üşüyen, ucuz market veya akşamüstü pazar gezen, aşıda en sonlarda yer bulan emekçilerin, yoksulların seçimle oyalanması isteniyor. Güya ülkeyi kim yönetecek onlar karar verecek; karın tokluğundan daha önemli.

Erdoğan ve Bahçeli'nin çıkışlarıyla başlattığı tartışmalar, işsizlik ve pahalılıkla boğuşanlara daha az ulaşıyor. Bu nedenle tartışmanın şiddeti, sözden fiiliyata geçti, Kürt karşıtlığından Kürt düşmanlığına;

siyasi eleştiriden düpedüz aşağılama ve hakarete. İkili hiç sınır tanımıyor ancak kendilerine bir şey söylendiğinde yalaka ordusu yaygarayı basıyor; savcılar, polis vazifeye başlıyor.

Erdoğan rakiplerini aşağılayarak kendi başarısızlığını gizlemenin peşinde. Bununla tetinmeyip seçim yasası, HDP'nin sıkıştırılması, belediye yasasının değiştirilmesi gibi çok yönlü hazırlık sürüyor.

AKP, adeta devlete dönüştü, kadroları devlete çörelendi, taraftarları devlet eliyle besleniyor, destek veren patronlar devletin beslemesiyle bugünkü seviyeye ulaştı. Sahip olduklarını kaybetmemek için her

şeyi yapmaya hazır olduklarını, yanılana seçimde yaşamıştık.

Bugünkü durumun neden olduğu çelişki gün geçtikçe artacak. AKP ve MHP iktidarda kalmak için keyfi şiddeti arttırıp kayırmacılığı yaygınlaştırdıkça onlara duyulan tepki de artıyor, yaygınlaşıyor. AKP'nin çürüyüp çöküşü böyle oluyor.

Bu nedenle seçimi değil, AKP ve MHP ile birlikte yozlaşan tüm siyasal sistemi tartışmalıyız. AKP'yi iktidara getiren koşulların benzerini bugün kendisi oluşturuyor. İşte bu düzenin tartışılacak, umut beslenecek bir yönü kalmadı; siyasal sistemiyle birlikte çürüdü. (30.01.21)

Kabadayılığın sonu geldi mi?

Erdoğan'ın bir süredir dış politikada izlediği güç gösterisine dayanan siyaseti son sınıra dayanmış görünüyor. Artık çatışmaya daha ileri gidemeyeceğinden uzlaşma çabaları arttı; görüşmeler, vaadler art arda geliyor. Dış politika mehter adımını gibi; üç ileri bir geri.

Türkiye'nin etrafındaki çatışmalarda bir tarafı tutup diğer tarafa zorbalıkla kavgada kendine yer açmasından iktidar memnun. Bunu başarı olarak gösteriyor. Ancak çatışma bitip anlaşmazlık nedeni olanları paylaşmak için masa kurulunca Erdoğan'a sandalye düşüyor. "Hem sahada hem masada olacağız" laflarına rağmen Erdoğan ne Libya'da ne Azerbaycan'da ne Akdeniz'de ne Suriye'de çözüm masasında olabildi.

Türkiye'nin oturduğu masalar çatışma içindi. Yani Erdoğan, hem erlerin hem de siyaseti için çatışmalara giden

taraftarlarının, milislerin kanını, büyük emperyalist devletlerin çıkarları için döküyor.

Libya'da ve Akdeniz'de bölge ülkeleriyle ABD'nin ve AB'nin son paylaşımı yapacağı görülüyor. Akdeniz'de benzin harcayan gemiler, bir damla petrol olmadan limanlara döndü. Zaten Türkiye'nin denizden petrol çıkarma teknolojisi de yok.

Suriye'de işgal edilen Kürt kasabaları ile bütün silahlı cihatçıların topladığı bir şehir ordunun denetiminde. Bu gücünün değil, her an elinde patlayacak bir bomba tutturulan Erdoğan'ın güçsüzlüğünün göstergesi. Silahlı islamci milisleri kimse istemiyor, asker onların bekçiliğini yapıyor üstelik canı pahasına.

Bir süre önce Rusya'nın yapılan anlaşma gereği boşaltılmasını istediği, gözlem noktaları gündeme gelmiş; Erdoğan ve generalleri bunu asla

yapmayacaklarına yeminler etmişlerdi. O günden bu yana sessiz sedasız çoğu boşaltıldı. Rusya artık daha basit bir yol izliyor. Erdoğan veya generalleri, bir emrini yerine getirmediğinde ortak çalışmayı, örneğin ortak devriyeyi kesiyor. Böylece Türk askeri her tür saldırıya, özellikle Kürt milislerinkine açık kalıyor.

Sonuçta emre itaat başlıyor. Bu arada ölenler, sakat kalanlar, yaşanmaz hale gelen şehirler Erdoğan'ın ve generallerinin umurunda değil.

Türkiye'nin ekonomik olanakları, ordunun imkanları büyük emperyalist güçlerle boy ölçüşecek düzeyde değil. Erdoğan emir altında olduğunu gizlemek için bol keseden atıyor. Ancak başını kuma gömenler bu gerçeği anlamayıp aldanır. Böyleleri kaldı mı? (30.01.21)

Uluslararası Gündem

Hindistan

Önce köylü şimdi işçi

Modi hükümetine karşı eylemlilikler sürüyor. Başkent Delhi, çeşitli şehirlerden gelen binlerce köylü tarafından kuşatılmış durumda. Aralarında komünist partilerle ilişkide olan köylü sendikalarının da bulunduğu geniş yelpazede birçok örgüt köylülere önderlik ediyor. Bu kuşatma, hükümetin yürütmeye koymaya niyetlendiği üç yasaya karşı 4 aydır devam etmekte olan eylemliliklerin bir parçası. Hükümetin yürürlüğe sokacağı bu yasa besinlerin fiyatlarında artışa sebep olarak zaten kötü olan hayat koşullarını daha da kötüleştirecek.

Dondurucu soğuk ve yağışlara rağmen eylemler büyüyor. Bu yazı yazılırken Maharashtra'dan 1.200 köylü Delhi'ye ulaştı. Bir bu kadarı daha Kerala'dan Delhi'ye doğru yoldalar. Kurdukları derme çatma kampları sağlık hizmetlerinin sunulduğu, çorba dağıtılan ve

kütüphaları bile olan küçük şehirciklere çeviriyorlar. Eylemciler mücadelenin uzun süreceğini seziyor. Sağcı medya, bakanlar ve hükümetin karalamalarına karşın, Delhi kentinin sınırlarına park ettikleri 90.000 traktör romörküne gönderme yapacak şekilde ismini Trolley Times (Yük Arabası) koydukları bir gazete bile çıkartmaya başladılar!

Eylemler; farklı kentlerde köylü ve işçi sendikaları ve demokratik hak örgütleri tarafından destekleniyor. Eylemlere destek veren halk sayesinde, her şeye gücü yeten hükümet ne polisi ne orduyu ne de aşırı sağcı RSS çetesini eylemcilere karşı kullanabiliyor.

Eylemlerde aktif rol oynamasalar da tüm sektörlerden işçiler eylemdeki köylülere yemek ve erzak getiriyorlar. Bazı sektörlerdeki işçiler daha geniş

çaplı destek veriyorlar. Delhi'de bulunan, AIIMS (Tıbbi Bilimler Enstitüsü) isimli hastanenin 5.000 hemşiresi, meslektaşlarının düşük ücretlerle işe alınmasına karşı grev kararı aldı. Bengaluru kenti yakınlarında bulunan Toyota Kirloskar fabrikasında bant hızlandırma ve işten çıkartmalara karşı 6.000 işçi grevlerine devam ediyor. Aynı bölgede bulunan ve Apple telefon parçalarının birleştiren Wistron fabrikasında işçiler mesailerin 12 saate uzatılıp ücretlerin yarıya indirilmesine karşı öfkeyle yöneticilerin arabalarını parçaladılar.

Umuyoruz ki bu yaşananlar, işçilerin ve köylülerin bir araya gelerek Modi'nin gerici politikalarına karşı bir sınıfi mücadelesini örgütleyeceklerinin işaretleridir. Workers Fight (12.01.21)

Malezya'da iş güvenliği yok

En büyük lateks eldiven üreticilerinden olan Maleyzalı Top Glove şirketi, salgında kullanılan kişisel koruyucu ekipmanı (PPE) tüm dünyaya arz ederek iş hacminde inanılmaz bir büyüme yaşıyor. Şirketin bulunduğu yer aynı zamanda Malezya'da salgının en yoğun olduğu bölge.

Şirketin Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'da bulunan bir fabrikasında çalışan 11.215 işçiden 5.700'ünün Covid-19 testi pozitif sonuçlandı. Açıklama basit: Sosyal mesafe dikkate alınmıyor, vardiyalar çok

uzun ve "işçi hostelleri" olarak adlandırılan yerlerdeki koşullar tıka basa dolu. Tüm bu koşullar virüsün yayılmasını kolaylaştırıyor. Top Glove'un binlerce işçisi Güney Asya ülkelerinden Malezya'ya 14 saatlik iş gücü karşılığında aylık 300 dolar almak için göç etti. Birçoğu Malezya'ya varabilmek için kredi çekti ve kölelikten pek farkı olmayan koşullarda çalışarak borçlarını ödemek için uğraşıyorlar.

Top Glove'un fabrikalarında yayılan salgına dair aldığı tek önlem bu durumun

üstünü kapatmaya çalışmak. Fabrikadaki durumu gözler önüne sermek için fotoğraf çeken bir işçi işten çıkartıldı. 29 yaşında Nepalli bir güvenlik görevlisi Covid-19 yüzünden hayatını kaybetti. Genç işçinin ailesi, işçinin cansız bedenini şirketten talep etti ama Top Glove üç maymunu oynuyor.

Geçen yıla kıyasla kâr oranları uçuşa geçen Top Glove, yılın son 3 ay ayında 600 milyon dolar kar etti. Patronlar, işçilerin hayatları pahasına milyonlar kazanıyorlar. The Spark (04.01.21)

İğrenç ırkçılık yine baş gösterdi

Beyaz ırkçılar, Başkanlık Ofisine ABD ve Trump bayrakları taşıyarak ve ırkçı sloganlar atarak girdiler. “Ahiret günü azizleri” olarak da bilinen Klu-Klux-Klan örgütü; Proud Boys (Gururlu Gençler), %3ers (%3cüler), Amerikan Nazileri, Trump’ın derin devlete karşı mücadele verdiği inanan QAnon grubu, Michigan militerleri ve diğer paramiliter gruplarla birlikte bir maskeli balo oynadı. Aralarında görevde olmayan California, Illinois, Pennsylvania ve diğer eyalet polisleri de vardı. Başkanlık Ofisi polisi, çetelerin geldiğini biliyormuş gibi yok olmuştur.

Washington’da bir şeyler olacağı belliydi. Trump, destekçilerine seçim sonuçlarını tersine çevirmeleri için çağrıda bulunuyordu. Sosyal medya “harekete geçme” çağrılarını ile doluydu. Ancak olaylar çağrı ile başlamadı. Aralıkta, seçmenler kurulu üyelerinin oylaması sırasında yine bu aşırı-sağcı çeteler Washington’da yürüyüş düzenlemiş, yollarına çıkan insanları kuşatmış ve siyahların gittikleri kiliselere zarar vermişti.

Mayıta bu paramiliter gruplar Michigan eyalet meclisini silahlarıyla basıp gözdağı vermişlerdi. Bazı gruplar yaz aylarında PortlandOregon’da, camlarından silah namluları gözükken kamyonetleri ve karavanlarıyla uzun konvoylar oluşturmuştu. Bazı çeteler ırkçılık karşı bir hareket olan Black Lives Matter eylemcilerine Louisville ve Kenosha’da saldırmış ve insanlar ölmüştü.

Trump’ı dinleyen ve bahsi geçen grupların sosyal medya sayfalarındaki paylaşımlarına bakan her

sağduyulu insan 6 Ocak’ta bir şeyler olacağına kendini hazırlayabilirdi. Ama Washington eyaleti kolluk güçleri bunu beceremedi.

Washington polisinin tahmin edileceği üzere toplulukları kontrol etme konusunda epey büyük tecrübesi var. İklim değişikliği ile ilgili ya da George Floyd ve Breonna Taylor’ın polis tarafından öldürülmesine karşı gerçekleşen sıradan bir eylem için bile askeri bir planlama ve kesinlik ile hareket ediyorlar.

Ne hikmetse bu sefer aynı şekilde davranmadılar. Hatta neredeyse yağmacı çetelere evlerinde hissetmeleri için ellerinden geleni yapacaklardı. Washington eyalet polisi içinde siyah çocukların bulunduğu bir aracı patlatmasından çok az bir süre sonra beyaz ırkçı kabadayılara resmen yolu açtı.

Evet, 6 Ocak’ta olanlar ABD’de her zaman var olan devlet ırkçılığının bir yansıması. Ama aynı zamanda muhtemel tehlikelere dair de bir alarm sinyaliydi. Trump’ın Beyaz Saray’dan ayrıldıktan sonra ne yaparsa yapsın bu ırkçı çeteler onu desteklemeyi bırakmayacak. Başkanlık ofisinin istilasını onları daha da cesaretlendirmiş bile olabilir.

Bu çeteler bugün hala marjinal görünebilir. Ama her an, herkesi sıkıştıran gerçek bir güce dönüşme ihtimalleri var. “Beyaz, Hıristiyan bir ulus” isteyen bu gruplar siyahları, göçmenleri, Yahudi ve Müslümanları hedef alıyor. Birleşik Otomobil İşçileri Sendikasının Tennessee’de yaptığı çalışmasında ortaya çıkarttığı üzere bu gruplar sendikalardan da kurtulmak için

mücadele ediyor ve özellikle komünizme sayıp sövüyorlar.

Bu gruplar işçi sınıfını tam kalbinden vurarak örgütlü mücadeleyi paramparça etme potansiyeline sahipler. Radikalizmlerinin, hayatları giderek kötüleşen beyaz işçileri aralarına katma ihtimali var.

Böyle bir tehlikeye karşı ne federal hükümetin ne de polisin bizi koruyacağına güvenebiliriz. Olanlar bunu kanıtlamadı mı? Demokratlara gelince; Biden’ı dinlediğinizde “Amerika böyle bir yer değildi” benzeri içi boş laflar ettiğini duyardunuz. Yazık ki kapitalist Amerika aslında çok uzun süredir aynen böyle bir yerdi.

İçinde olduğumuz krizde bize yardımcı olabilecek tek bir çözüm var: İşçi sınıfının kendi durumunu, sadece birkaç işçi için değil tüm işçiler için iyileştirmek ve hepimizi sömüren kapitalistlerin yalanlarına karşı mücadeleye atılması gerekiyor.

Yaşadığımız toplumda, hepimiz için daha iyi bir geleceği kurma yetkinliğe sahip tek bir sınıf var: İşçi sınıfı. İşçiler, üretimden gelen güçleri sayesinde kapitalist sisteme karşı gerçek bir mücadeleyi, bugünkü kapitalist düzenden öğrenen herkesi de safına çekerek yeni bir dünya yaratmaya başlamak için örgütleyebilirler. Bu ırkçı çetelere karşı çıkan herkes işçilerin sınıf bilinciyle yani ihtiyacımız olan tüm malları ve hizmetleri üreten kendi sınıfları olduğu bilinciyle hareket etmeleri durumunda başarabileceklerinin büyüklüğüne güvenmeli. The Spark (10.01.21)

Açlığın tepkisi

Tunus'un merkezi ve batısındaki zenginliklerden, hayat standartlarından yoksun bırakılmış diğer birçok kentinde, aynı zamanda yoksul banliyölerinde, 17 Ocak'tan bu yana özellikle akşam saatlerinde öfkeli protesto gösterileri patladı. Bu protesto göstericileri arasında on yıl önce Ben Ali'nin diktatörlüğüne karşı onun iktidarı terk etmesini sağlayana kadar protesto gösterileri yapan işçiler ve fakir gençler de bulunuyor.

Ben Ali ve herkesin oy birliğiyle nefret ettiği ailesi Trabelsiler yolsuzluklara batmış, yozlaşmış bir sistemin merkezine yerleşmişlerdi. İktidardaki parti RCD üçte ikisi yoksunluk ve yoksulluk içinde yaşayan bir nüfusa rağmen yerel ve Avrupalı bir burjuvazinin yüzsüzce, utanmazca zenginleşmesine istifini bozmadan göz yumdu, eşlik etti. Halk ayaklanmasının tetikleyicisi "Arap Baharı" 2010 yılının Aralık ayında ülkenin en fakir bölgelerinden birindeki Sidi Bouzid'de yaşayan genç sebze satıcısı Mohamed Bouazizi'nin kendini yakarak intihar etmesiyle başladı.

Diktatörün düşüşü ülke sınırlarının çok ötesinde büyük umutlar doğurdu. On yıl sonra yani üç cumhurbaşkanı ve sekiz hükümet değişikliğinden sonra, Ben Ali'nin iktidardan uzaklaşmasına rağmen 11 milyonluk nüfusun sosyal durumu hiçbir biçimde iyileşmedi. Madenlere sahip büyük ailelerin banka hesapları; hiçkimseyi işe almadan, yolsuzluklara batmış, iktidarsız

ve etkisiz yerel yetkililerin hiçbir itirazı ve tepkisi olmadan, giderek daha da şişiyor, büyüyor.

Tunus'u da vuran küresel ekonomik kriz yoksul valilikleri daha da yoksullaştırdı ve Kasserine, Siliana, Sidi Bouzid, Tataouine veya Kairouan gibi kentlerin gençleri hayatta kalmaya çalışıyor, bir iş imkanı arıyorlar. Tunus'ta, üniversite diploması olan işsiz gençlerin hareketi oturma eylemi biçiminde birkaç aydır sürüyor, hatta bu gençlerin bazıları açlık grevine başladılar. Protesto gösterileri fakir şehirlerin nüfusunun sempatisini kazanıyor. Aynı zamanda da polis baskısıyla karşılaşılıyor. Bu öfke patlaması hareketleri oldukça ilgi görüyor, halkın sempatisini kazanıyor çünkü protestocular, enflasyon nedeniyle fiyat artışlarını görenlerin, spekülasyonlar kara borsayı beslerken temel gıda ürünlerinin yokluğunu hissedenlerin öfkesini ifade ediyor. Bu arada, işsizlik dayanılmaz bir düzeyde kendini gösteriyor ve kamu hizmetleri, özellikle de sağlık alanında kötüleşme devam ediyor.

Covid-19 salgını her yerde olduğu gibi Tunus'ta da şiddetlendi. Üstelik bölgesel eşitsizlikler sağlık hizmetlerine erişimin bir ayrıcalık olarak kaldığı yoksul şehirlerde her şeyi daha da can sıkıcı, dayanılmaz hale getirdi. Örneğin son istatistiklere göre, Tataouine kentinde 150 bin nüfus için sadece üç kadın doğum uzmanı doktor bulunuyor! Kasserine hastanesi gibi Tataouine

hastanesinde de yoğun bakımda çalışacak anestezi uzmanı doktor bulunmuyor. Hastalığın teşhisi, tanı koyma servisi ve laboratuvarlara gelince hasta sayısının en yüksek olduğu illerde bunlardan hemen hemen hiç bulunmuyor.

Son günlerdeki protesto gösterilerini tetikleyen öfkenin aşırı artışı Mechichi Hükümeti'nin sokağa çıkma yasağını saat 16'ya uzatma kararıyla ilgili görünüyor. Protesto gösterileri bazı durumlarda, örneğin göstericilerin 19 Ocak'ta hükümete, mafya tipi siyasi parti ittifakına ve onu destekleyen yolsuzluk yapanlara karşı isyan etmek üzere çağrı yaptıkları Gafsa'da olduğu gibi, sol militanları ve sendikacıları bir araya getiriyor. Diğer bazı durumlarda ise, bunu umutsuz olan, çaresiz kalan gençler, hatta çocuk sayılabilecek çok daha genç insanlar yapıyorlar. Başbakan ve İçişleri Bakanı olup bitenlere cevap olarak sadece güvenlik güçlerini gönderiyorlar ve daha sonra da başarılarından, yani gerçekleştirdikleri 600 tutuklamadan dolayı birbirlerini kutluyorlar. (20.01.21)

Sınıf Mücadelesi'nin Sözü

Ekonomik krizin kaçınılmazlığı

Kapitalist ekonominin krizi bu yıl keskin bir şekilde derinleşti. Koronavirüs salgını bu durumu güçlendiren bir faktör. Ancak temel neden salgın değil. Ekonomik kriz ve sağlık krizi arasındaki uyum birçok burjuva iktisatçı, kapitalizmin vadesi gelen krizi ile salgın tarafından zorla kesintiye uğramadan kaynaklanan kriz arasındaki farkı bulanıklaştırmaya çalışıyor.

Emperyalizm çağında mali sermaye biçiminde biriken uluslararası ölçekteki sermaye, mali operasyonlara öncelik tanıyarak giderek fabrika, maden ocağı, ulaşım, taşımacılık ağları gibi sanayi sermayesi olmaktan elini eteğini çekiyor. Sonuç ise dünya ekonomisinin giderek büyüyen finansallaşması.

Mali kârlılığın üstünlüğü toplam artı değeri değiştirmiyor. Yalnızca artı değer dağıtımında bir avantaj sağlıyor. Büyüyen finansallaşma gerçekte kapitalist ekonominin altını oyuyor ve bazı çelişkileri gizlerken bazı çelişkileri derinleştiriyor.

Dünün ve bugünün devletçiliği

Emperyalist devletler, iktisatçıların "sistemik kriz" dedikleri şeye yol açma tehdidine sahip her mali şok karşısında çare olarak bir yandan ekonomiye büyük miktarda para ve kredi enjekte ederken diğer yandan finansal sermayenin hareketini kolaylaştırmaya çalıştılar. Bu kararların sonucu krizden krize büyüyen uluslararası borçluluk. Birikmiş mali sermayenin abartılı hacmi, büyük meblağların hareket edebilme kolaylığı ve

bununla birlikte avantajlı yatırım arayışı ekonomik hayatı istikrarsızlığa ve kalıcı bir tıkanıklığa sürüklüyor. Geçtiğimiz aylarda sermaye sahiplerine mali sermaye olarak akıtılan başboş milyarların hiçbiri üretken yatırım için kullanılacak gibi durmuyor. Hükümetlerin, dağıttıkları meblağı üretken yatırım için kullanmaya teşvik etme çağrılarını da kapitalizmin "kârla satmayı umduğun şeyi üretirsin" temel yasasına uymak zorunda. Kârla satamayacağını bildiği ürünlere karşı ilgisiz kapitalistler, topluma yararlı olacak ürün ve hizmetlere yatırım yapmamak konusunda nuh diyor peygamber demiyorlar. Pazar, onların kârlılığı için fazla yavaş büyüyor. Devletlerden gelen para ile genişlemeyen piyasa, artan işsizlik ile iyice daralıyor.

"Teşvik paketi"... Ülkelerin hükümetlerinin ekonomiye yatırdıkları milyarlarca paraya verilen ne cici bir isim, değil mi? Fransız hükümeti 100 milyar avro, Alman hükümeti ise 130 milyar avroyu bu yıl piyasaya sürdü. Haziran ayında oylanan bu bütçeler yeni borçların verilmesinin de önünü açarak 2020 yılının toplum borcunun 218.5 milyar avroya çıkmasına sebep oldu. Tarihte bu denli borcun eşi benzeri yok.

Bürokratların ağız aniden değişti. Avrupa Merkez Bankası gibi emperyalist ülkelerin merkez bankacıları büyük şirketlere gişelerini sonuna kadar açıyor.

Faiz oranı sıfır civarında seyrediyor hatta eksilere düşüyor. Bütçe açığı git gide artıyor. Üstelik katı bütçe çığırtkanlarının sesi bile duyulmuyor.

Emperyalist devletlerin müdahalelerini belirleyen şey yalnızca onların mali karakteridir. Devletler, özel yatırımın başarısızlığını kamu yatırımla giderme derdinde değil. Fransa'nın hastane sisteminin koronavirüs karşısında hazırlıksız olması; yatak, ekipman ve yeterli sayıda personel bulunmaması devletin yatırımları için geniş bir alan olabilirdi ancak ufukta böyle bir faydalı kamu yatırımı gözükmüyor. Durum sadece Fransa için de geçerli değil; Almanya'da otoyol ağı hala Hitler zamanından kalma hatta bazı köprüler çökme tehlikesiyle kapatılmış durumda. ABD'de hiçbir yatırım Roosevelt'in New Deal'i ile kıyaslanamaz– her ne kadar New Deal'in konut inşası ve kırların elektrikleştirilmesinin kapsadığı alan epey mütevazı olsa da.

Fransa'da bugün burjuvazinin siyasi temsilcileri arasında yapılan "kapitalist girişimlere para yardımı veya borçların yapılandırılmasının gerekliliği" tartışmaları önem arz ediyor. Şirketlere yapılan yardımlar genelde birer kayıptır. Şirket patronları ve hissedarları bu parayı alıp işçilerin ücretlerini ödedikten sonra kendilerine hiçbir şey ayırmadan direkt borçlarını ödemeye kullanmıyorlar elbette. Bu para

kendilerine verilirken üretken yatırım yapmak, işçileri işten çıkartmamak veya fabrikaları kapatmamak gibi bir şart da koşulmuyor. Aldıkları para ile istediklerini yapıyorlar. Dolayısıyla devlet ve hükümetler kapitalistlere resmen hediye ettikleri paranın finansal yatırımlara aktarılabilceğini kabul ederler yani bu durumu “teşvik” ederler. Dolayısıyla devletlerin “ekonominin canlanması için” para hibe ettiklerini belirtmeleri bir uydurmadan ibaret. Devlet hibeleri borsada spekülasyonlara dönüşürken aslında finans piyasalarının bu tür meblağ aktarımına ihtiyacı bile yok. Sıfır ve sıfırın altında faiz oranları tek başına bu piyasalarda kârlılığı arttırmak için yeter de artar bile.

Les Echos isimli gazete, 2 Eylül 2020 yaptığı habere göre: “Covid-19’un etkileri kesinlikle çok ilginç. Bazılarında tat ve koku kaybına sebep olmuşken bazıları için ise borsaya karşı şiddetli dürtüler geliştirdi. ABD ve Avrupa’da ekran başına hapsolmuş insanlar, tek başlarına ticaret yapmanın zevkini keşfetti. Öyle ki Wall Street’te 2009 krizinden sonra görülen %2’den daha az hacme kıyasla bugün işlem gören hacimler %20’lerde izleniyor.”

Bu gözlemlerde önemli bazı detaylar var: Finans piyasalarının temel aktörleri büyük şirketler ve büyük burjuvazidir. “Borsa dürtüsüne sahip” denen kişiler ya küçük burjuvazi ya da borsa pazarlamacılarından oluşuyor. Spekülasyon, borsadaki hisselerle alakalı yapıldığından spekülasyonun yapıldığı hisseler de üreten şirketlerin hisseleri oluyor. Bu spekülasyonlar yüzünden 13 milyon satan

Toyota’nın piyasa değeri yalnız 400 bin satan Elon Musk’ın şirketi Tesla’nın değerinden daha az. Çünkü Tesla’nın elektrikle çalışan otomobiller üretmesi bir gelecek vaat ediyormuş gibi gözükmesini sağlıyor. Bu sayede de hisseleri zirve yapıp son birkaç ayda %950 değer artışı gösterdi! Büyük bilgisayar firmaları da aynı şekilde cazibe alanı: Apple’ın borsadaki fiyatı altı aydan kısa sürede ikiye katlandı. Apple’ın piyasa değeri 2 trilyon dolar yani 60 milyon nüfuslu İtalya’nın yıllık gayrisafi yurtiçi hasılasına eşit.

Bu en kısa sürede en çok gelir getiren yüksek teknoloji borsa spekülasyonlarının oyun alanıdır. Ama bu hisse senetleri, fiyatlardaki ani dalgalanmalar yüzünden aynı zamanda en riskli bahislerdir. Bu büyük finansal kumarhane oyununca kazanç sağlayanlar tüm iniş çıkışları karşılayabilecek en zengin olanlardır. Tüm atlara bahis oynayanın kazanma olasılığının yalnız bir ata bahis oynayanınkinden fazla olmasını bekleriz. Kapitalizmin bu kumarhanede oyuna devam edebilmesinin olanaklarını sağlayan ise krallıklar zamanından beri kamu borcu. Dolayısıyla finans piyasasının istikrarsız dünyasında en güvenli görünen şey devletler tarafından verilen borç senetleri ve bu senetlerin sınırladığı Avrupa kredileri. Ekonomiye akıtılan para ve devletlerin koronavirüs krizinden sonra oluşacak geri ödeme ihtiyacı “finans endüstrisine” büyük miktarlarda hammadde sağlıyor.

Burjuvazinin dar kafalıları salgın ortaya çıkmadan yani salgının yarattığı üretim ve ticaretteki yavaşlamadan önce

aşırı likidite başta olmak üzere kapitalizmi tehdit edenlere karşı alarına geçmişti.

İktisatçı Patrick Artus’un “Merkez Bankalarının Çılgınlıkları” adlı kitabında yazdığı “Diğerlerinden daha yıkıcı yeni bir küresel krizi başlatacak ve gezegeni ateşe verene kadar devam edecek mali krizler çağına giriyoruz” şeklindeki satırlar 2016 yılından kalma. Ama ne Patrick Artus ne de herhangi biri kapitalist ekonominin gidişatına hâkim olabilecek. Lutte de Classe (15.12.20)

Tarihten... Tarihten... Tarihten...

1905 Devrimi

19. yüzyılda kapitalistlerin tarih sahnesine çıkmalarıyla birlikte işçi sınıfı da aynı sahnedeki yerini aldı. Ancak Avrupa'da el değiştiren sermaye ve değişen üretim ilişkileri binlerce yıllık monarşilerin kabına sığmadı.

Krallıkların ağır, hantal ve baskıcı yasaları üretimi sekteye uğrattıyor; vergilerle ve gümrük kısıtlamalarıyla kapitalistlerin hammadde ve pazar yarışının önünde engel oluşturuyordu.

Monarşinin yıkılması gerekiyordu. İşçilerin desteğiyle Avrupa'da krallıkları yıkan kapitalistler bugünkü anlamda burjuva demokratik devletleri kurdular. Anayasası olan, vatandaşlarına genel oy hakkı tanıyan, özel mülkiyeti güvence altına alan cumhuriyetleri kurdular.

Ama iktidara gelen burjuvazi anında gericileşti. "Herkes için özgürlük, eşitlik, kardeşlik, demokrasi" şiarlarının ikiyüzlülüğü günbegün ortaya çıkıyor, işçi sınıfı kendilerine vaat edilen hakları istiyordu. Kapitalistler, kurdukları sömürü düzenini alaşağı edecek ve yeni dünyayı kuracak sınıfın yani işçilerin beşiğini sallıyorlardı. Karl Marks bu duruma dair "Burjuvazi, yer altından çağırıldığı güçleri kontrol edemeyen bir büyücüye benziyor" der.

Rusya'da durum Avrupa'dakinden farklıydı. Rusya'da merkeziyetçi bir krallık vardı ve sanayisi askeri teçhizat üretimi üzerine kuruluydu. Üstelik bu sanayi, Avrupa'daki gibi serbest tüccarlar ve zanaatkarlar tarafından yaratılmamıştı; Avrupa'ya borçlanan monarşinin kendisi tarafından kurulmuştu. Bu yüzden Çar tarihin gidişatını sürekli durdurmaya çalışıyordu.

Nüfusun büyük bir çoğunluğunu oluşturan köylüler fiilen kölelik koşullarında yaşıyorlardı. 1861'deki Toprak Reformundan sonra bile çalıştıkları topraklar için toprak sahiplerine vergi ödemek zorunda olan köylüler, haftanın 3 günü resmen toprak sahipleri için çalışıyorlardı. Borçlu olan devlet üretilen artı değerın 3'te 1'ini emiyordu.

Rus-Japon savaşı zaten sefalet içerisinde yaşayan halkın dertlerine bir tane daha ekledi. Tarımda kullandıkları hayvanlar için bile yem alamayan ve zaten toprak sahipleri için çalışan köylüler her geçen gün topraktan daha az mahsul almaya başladılar. Halk açlıkla terbiye ediliyor, sabrı tükeniyordu.

1905 yılında Çar'a yazdıkları dilekçede Petersburg işçileri Çar'dan genel af, sekiz saatlik iş günü, adil ücret, toprağın halka devri, genel oy hakkı ve burjuva demokratik anlamdaki ilk Kurucu Meclisin kurulmasını talep ettiler ve şöyle dediler: "ya özgürlük ve mutluluğa ya mezara!" Ancak işçilerin Çar'dan aldıkları tek şey derin bir sessizlikti.

Bunun üzerine Ocak ayında işçiler greve çıktılar. Grev bir yangın gibi bir fabrikadan ötekine sıçradı. 7 Ocak'ta 140.000 işçi grevdeydi. 9 Ocak'ta grevlerini saraya yapacakları bir yürüyüşle devam ettirmek isteyen işçilerin karşısına asker dikildi. Askerler tüm gün ateş açtılar; yüzlerce ölü, binlerce yaralı vardı. Bu dehşet katliamın etkisi işçi sınıfını durdurmaya yetmedi. Grevler tüm ülkeye yayıldı: 122 kente, 10 demiryoluna ve birçok madene. Demiryolları ve telgraf işçilerinin grevleri tüm ülkeyi felce uğrattı: Kimse haberleşmiyor, hareket edemiyordu; bankalar donmuştu ve bankalarla beraber borçlar da sermaye de donmuştu. Üretimden gelen gücüyle işçi sınıfı Çarlık Rusya'sının başına demir yumruğuyla darbe indirdi. Çarlık uçurumun kenarında sallandığını hissediyordu.

Askerden ve polisten oluşan silahlı kuvvetleriyle karşılarına dikilen monarşiye ve destekçisi toprak sahiplerine karşı ne liberal kapitalistler ne de sosyal demokrat aydınlar işçi sınıfına destek verebildiler. Onlar "şiddetsiz bir uzlaşma", "barışçıl eylemler" isteyedursunlar işçi sınıfı her gün askerler ve polisler tarafından katlediliyordu. Ve işçiler, askerleri de ikna etmek gerektiği dersini kanlarıyla ödeyerek öğrendiler ve grevler askeri

birliklere de yayıldı. Rusya'da işçi sınıfının önderliğinde Avrupa'da yüzyıl önce çevrilen tarihin çarklarını dönüyordu!

Tüm bu yangının ortasında işçiler temsil edilecekleri, öz-denetim yeteneğine ve otoriteye sahip bir öz-örgütlenme ihtiyacı duydular ve İşçi Temsilcileri Konseyi'ni yani tarihsel anlamda ilk Sovyetleri kurdular. Matbaalarda çalışan işçilerin kararlılığıyla Sovyetlerin haklı basıncı birleşince polis ve asker ruhu duymadan grevler boyunca Sovyetlerin ilk gazetesini "İzvestia" basıldı.

Devlet iflasın eşiğindeydi. İşçiler tüm ülkenin nabzını tutuyordu. Grev dalgaları bir sönüp bir başlıyordu. Ancak Avrupa'da olanın aksine liberal kapitalistler iktidarı alma niyetinde değillerdi. Herkes "düzen" istiyordu ama kimin için düzen?

Kurucu Meclis'in kurulması Çarlık'ın ikiyüzlü reformlarıyla günbegün erteleniyordu. Her reform ardından maskesi düşen Çarlık sıkıyönetim ilan ediyordu. İşçilerin zafer umudu azalmaya başlıyordu. Aralık ayı ortasında Moskova'da işçiler barikatlar kurarak kendilerini destek verenlerden "temizlenmiş" asker alaylarıyla çarpıştılar. Ancak bir kez ayaklanmaları bastırılınca cezalandırıcı krallık otoritesi tüm gücüyle işçilerin üstüne çullandı. Binlerce insan yaralandı, tutuklandı, idam edildi. Devrim, asker üniforması giymiş köylülerin süngüleriyle bastırıldı. Çarlık yıkılmadı ve "anayasal monarşi" denilen bir biçime büründü. Kurulan 4 yasama meclisinin yani Duma'nın da sonu aynıydı: hepsi kapatıldı.

Karl Marks "İsrarlı bir mücadele sonrasındaki yenilgi, kolayca kazanılmış bir zaferden daha az devrimci bir öneme sahip değildir" der. 1905 Devrimi işçi sınıfı için bir yenilgi olabilir ama o, hafızasında yer eden muazzam bir deneyim kazandı. Lenin'in de dediği gibi: "1905 genel provası olmasaydı 1917 zaferi imkânsız olurdu." (22.01.21)

Sınıf Mücadelesi Yayınları - BM ICLC - London WC1N 3XX – Fiyatı: 1,5 TL / 50 p - 1 Euro

İnternet Adresi: <http://www.union-communiste.org> – <http://www.sinifmucadelesi.net>

E-mail: contact@union-communiste.org

Altı aylık (6 sayı) abone fiyatı: 6 TL/ 3 Pound. Bir yıllık (12 sayı) abone fiyatı: 15 TL/ 5 Pound.